

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO MIGRACIJOS KOMISIJA

2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisija (toliau – Komisija) yra nuolatinė komisija, sudaryta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 8 d. nutarimu Nr. XIII-75 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 22 d. nutarimo Nr. XIII-31 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Migracijos komisijos sudarymo“ pakeitimo“.

Komisijos pirmininkas ir pirmininko pavaduotojas patvirtinti Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. XIII-54 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“.

2018 metais Komisijoje dirbo 14 narių:

- 1) Bronius Markauskas – Komisijos pirmininkas;
- 2) Kęstutis Masiulis – Komisijos pirmininko pavaduotojas;
- 3) Virgilijus Alekna;
- 4) Kęstutis Bacvinka;
- 5) Rasa Budbergytė;
- 6) Petras Gražulis;
- 7) Alfredas Stasys Nausėda;
- 8) Žygimantas Pavilionis;
- 9) Mindaugas Puidokas;
- 10) Rimantas Sinkevičius;
- 11) Gintarė Skaistė;
- 12) Lauras Stacevičius;
- 13) Levutė Staniuvienė;
- 14) Leonard Talmont.

Lietuvos Respublikos Seimo pavedimų vykdymo kontrolės informacinės sistemos duomenimis, 2018 metais Komisija gavo 27 pareiškimų, raštų ir kitų dokumentų, parengė ir išsiuntė 64 atsakomuosius ir iniciatyvinius raštus.

Ataskaitiniu laikotarpiu Komisijos pirmininkas sušaukė 16 posėdžių, juose svarstyti 5 teisės aktų projektai, 17 parlamentinės kontrolės klausimų ir 6 kiti klausimai, 2018 m. gruodžio 17 d. surengta konferencija „Žmogiškieji ištekliai: kur slypi aukšta pridėtinė vertė“. Informacija apie

Komisijos posėdžius ir konferenciją buvo reguliariai skelbiama Seimo interneto svetainėje http://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=15971&p_k=1, siunčiama Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyriui.

Dėl Komisijos svarstytų teisės aktų projektų ir priimtų sprendimų:

1. 2018 m. balandžio 18 d. posėdyje Komisija bendru sutarimu pasiūlė pagrindiniam Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetui (toliau – Užsienio reikalų komitetas) tobulinti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-1754 pagal Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Šio projekto tikslas – įgyvendinti 2016 m. gegužės 11 d. priimtos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2016/801 dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir gyvenimo mokslinių tyrimų, studijų, stažavimosi, savanoriškos tarnybos, mokinių mainų programų arba edukacinių projektų ir dalyvavimo *Au pair* programoje tikslais sąlygų nuostatas, susijusias su palankesnių sąlygų trečiųjų šalių piliečiams atvykti ir apsigyventi mokslinių tyrimų ar studijų, stažavimosi ar savanorystės Europos Sąjungos ar jos valstybių narių pripažįstamų savanoriškos tarnybos programose tikslais Lietuvos Respublikoje sudarymu. Lietuvos Respublikos Seimas 2018 m. birželio 27 d. priėmė įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1310.

2. 2018 m. spalio 10 d. posėdyje Komisija bendru sutarimu pasiūlė Užsienio reikalų komitetui tobulinti įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2427 (toliau – projektas Nr. XIIIP-2427) atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas, kurioms Komisija pritarė, ir Komisijos pasiūlymus. Taip pat atkreipė Užsienio reikalų komiteto ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) dėmesį į sudarytas galimai diskriminacines sąlygas ketinančiam dirbti Lietuvos Respublikoje užsieniečiui dėl reikalavimo pateikti dokumentus, patvirtinančius turimą kvalifikaciją, ir nevienodus tokį patį darbą pas tą patį darbdavį dirbančių užsieniečio (laikinais gyvenančio Lietuvos Respublikoje) ir Lietuvos Respublikos gyventojo sumokamus mokesčius bei gaunamą darbo užmokestį. Projektu Nr. XIIIP-2427 siekiama konsoliduoti migracijos valdymo funkcijas, decentralizuoti migracijos paslaugų teikimą, tobulinti užsieniečių teisinės padėties teisinį reguliavimą (nustatyti efektyvesnes procedūras ir atsisakyti perteklinių procedūrų), sudaryti teisinės prielaidas sukurti Lietuvos migracijos informacinę sistemą (vadinamasis MIGRIS projektas). Lietuvos Respublikos Seimas 2018 m. gruodžio 20 d. priėmė Užsieniečių teisinės padėties įstatymo pakeitimo įstatymą Nr. XIII-1864.

3. 2018 m. gegužės 9 d. posėdyje Komisija priėmė sprendimą Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategijos“ projekto Nr. XIIIP-2025 (toliau – Nutarimo projektas) svarstymą pratęsti kitame posėdyje. Nutarimo projektu siūlomoje patvirtinti Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų

strategijoje (toliau – Strategija) pateikiama atlikta esamos situacijos analizė bei įvardytos pagrindinės problemos: gyventojų skaičiaus mažėjimas, gyventojų amžiaus struktūros pokyčiai mažėjant vaikų ir daugėjant vyresnio amžiaus asmenų (šią situaciją lemia aukšta migracija ir mažas gimstamumas, neužtikrinantis kartų kaitos). Atsižvelgiant į esamą situaciją, Strategijoje nustatytas pagrindinis tikslas – užtikrinti teigiamą gyventojų skaičiaus pokytį ir proporcingą gyventojų amžiaus struktūrą, kiti tikslai: 1) kurti šeimai palankią aplinką; 2) užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį migracijos srautų valdymą; 3) suteikti galimybių vyresnio amžiaus asmenims integruotis į visuomenę; taip pat numatyti uždaviniai šiems tikslams pasiekti. Nutarimo projektu siekiama sistemiškai spręsti šalies demografinius iššūkius, didinti gimstamumą, mažinti emigraciją, skatinti grįžtamąją migraciją, gerinti vyresnio amžiaus žmonių gyvenimo kokybę. Patvirtinus Strategiją Lietuvos Respublikos Seime, bus parengtas priemonių planas.

4. 2018 m. birželio 13 d. posėdyje Komisija pasiūlė pagrindiniam Lietuvos Respublikos Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui (toliau – Socialinių reikalų ir darbo komitetas) tobulinti Nutarimo projektą, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento pastabas ir pasiūlymus, kuriems Komisija pritarė. Atsižvelgdama į tai, kad Strategijos įgyvendinimas bus vertinamas kiekvienais metais atliekant vertinimo rodiklių reikšmių pasiekimo stebėseną, Komisija pasiūlė Vyriausybei kasmet savo metinėje ataskaitoje informuoti Lietuvos Respublikos Seimą apie Strategijos nuostatų įgyvendinimą, o siekdama, kad tiksliau ir nuosekliau būtų įvertintas teikiamos Strategijos veiksmingumas, pasiūlė nustatyti Strategijos vertinimo rodiklių, nustatytų Strategijos priede, papildomus siekius 2024 ir 2028 metams. Lietuvos Respublikos Seimas 2018 m. rugsėjo 20 d. priėmė nutarimą Nr. XIII-1484 „Dėl demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. strategijos patvirtinimo“.

5. 2018 m. spalio 10 d. posėdyje Komisija bendru sutarimu pasiūlė Socialinių reikalų ir darbo komitetui tobulinti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-121 pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIP-2393, atsižvelgiant į Seimo kanceliarijos Teisės departamento bei Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos pastabas ir Lietuvos Respublikos Seimo nario Gedimino Vasiliausko pasiūlymą, kuriems Komisija pritarė. Šio projekto tikslas – tobulinti esamą teisinį paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti reguliavimą, sudaryti palankesnes sąlygas asmenims, negalintiems savarankiškai apsirūpinti būstu, pasinaudoti parama būstui įsigyti ar išsinuomoti.

6. 2018 m. spalio 10 d. posėdyje Komisija bendru sutarimu pritarė Lietuvos Respublikos piniginių socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo Nr. IX-1675 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIP-2394.

Dėl Komisijos svarstytų parlamentinės kontrolės klausimų:

susijusių su migracijos funkcijų pertvarka ir migracijos procedūrų tobulinimu:

1. 2018 m. balandžio 18 d. posėdyje Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) Komisijai pristatė migracijos funkcijų pertvarkos projektą. Komisijos nariai buvo informuoti, kad migracijos srautai į Lietuvos Respubliką šiuo metu auga kartais, migracijos politikos formavimo ir įgyvendinimo funkcijos yra išskaidytos per keletą vykdomosios valdžios institucijų, trūksta visa apimančio požiūrio į migracijos politiką, nėra užtikrinamas konstruktyvus bendradarbiavimas tarp įvairių institucijų, tarp jų ir su savivaldybėmis bei socialiniais partneriais, o galiojantys teisės aktai neužtikrina bendros migracijos politikos. Pertvarka siekiama: 1) padidinti Lietuvos patrauklumą kvalifikuotiems užsieniečiams, investuotojams; 2) aiškesnių ir paprastesnių migracijos procedūrų; 3) aukštų aptarnavimo standartų (vieno langelio principo, vienodos praktikos visuose teritoriniuose centruose); 4) kad visą VRM migracijos politikai formuoti reikalingą informaciją kaupu ir valdytų viena įstaiga; 5) geriau koordinuojamų susijusių institucijų veiksmų ir racionalių žmoniškųjų ir finansinių išteklių naudojimo. Pertvarką numatyta įgyvendinti 2018 m. liepos 1 d. – 2019 m. liepos 1 d. Pasiekimo rodiklius po 2018 m. liepos 1 d. nustatys naujas Migracijos departamentas prie VRM

2. 2018 m. birželio 20 d. posėdyje Vyriausybės kanceliarija Komisijai pristatė tarpžinybinės darbo grupės pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos migracijos procedūrų tobulinimo. Darbo grupė siekė 3 tikslų: sudaryti palankias sąlygas trūkstamai darbo jėgai atvykti, apsaugoti Lietuvos darbo rinką nuo socialinio dempingo apraiškų ir stiprinti nacionalinį saugumą užkardant su migracija susijusias grėsmes. Buvo informuota apie priemones, kurios lengvins reikalavimus ir procedūras, ir priemones, kurios griežtins migracijos procedūrų reglamentavimą.

susijusių su užsienyje gyvenančiais lietuviais:

3. Komisijos 2018 m. kovo 14 d. posėdyje aptariant problemas, su kuriomis susiduria užsienyje gyvenančios lietuvių bendruomenės, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija apžvelgė lituanistinio švietimo situaciją užsienyje. Konstatuota, kad būtina didinti programų, susijusių su užsienio lietuvių bendruomenėmis, finansavimą, taip pat būtina ieškoti būdų sudaryti kuo daugiau prielaidų užsienio lietuviams mokytis ir gyventi Lietuvoje. Iškėlus klausimą dėl nepamatuotai didelių reikalavimų stovykloms organizuoti, Švietimo ir mokslo ministerija pažadėjo surinkti informaciją apie stovyklų organizavimo teisinį reguliavimą.

4. 2018 gegužės 23 d. posėdyje svarstant Lietuvos diasporos įtraukimo į Lietuvos gyvenimą klausimą, Komisija Vyriausybei pasiūlė sukurti diasporos turizmo ekspertų tinklą prie Valstybinio turizmo departamento, kuris konsultuotų departamentą atvykstamojo turizmo skatinimo ir turizmui patrauklios šalies įvaizdžio kūrimo ekspertų gyvenamosiose šalyse klausimais, dalyvautų

įgyvendinant atvykstamojo turizmo rinkodaros priemones; tęsti bendradarbiavimą su užsienio lietuvių organizacijomis, teikti joms informaciją apie Lietuvos turizmo galimybes, reguliariai organizuoti turizmo galimybes Lietuvoje pristatančius renginius; užmegzti ryšius su lituanistinėmis mokyklomis užsienyje, pasiūlyti įtraukti patraukliai paruoštą informaciją apie turizmą Lietuvoje į mokymo programas, kartu su šiomis mokyklomis organizuoti edukacinius renginius vaikams apie lankytinas vietas Lietuvoje.

5. 2018 m. birželio 20 d. posėdyje Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija Komisijai pristatė „Globalios Lietuvos“ programos 2017 metų ataskaitą. Programoje buvo numatyti prioritetai: tautinio tapatumo išlaikymas, įsitraukimo į Lietuvos gyvenimą skatinimas, ryšių su Lietuva stiprinimas, grįžimo į Lietuvą skatinimas, jungiančios komunikacinės erdvės kūrimas ir įsitraukimo į informacijos apie Lietuvą sklaidą pasaulyje skatinimas. 2017 metų programos biudžetas – 3 659,4 tūkst. Eur. Užsienio lietuviai aktyviau įsitraukia į valstybės gyvenimą ir daugėja viešai skelbiamų grįžimo istorijų, didėja suinteresuotumas grįžti, savivaldybės aktyviau įsitraukia į veiklą. Buvo atkreiptas dėmesys, kad dalyvauja ne visos valstybės institucijos, skiriamas dėmesys nėra proporcingas diasporos dydžiui ir neužbaigtas funkcijų pasiskirstymas pagal kompetencijas. Rengiamas naujos programos modelis („Globali Lietuva 2020–2030“), kuris bus orientuotas į 3 prioritetus: tautinio tapatumo išlaikymą užsienyje, diasporos įsitraukimą į valstybės gyvenimą ir grįžimo į Lietuvą skatinimą. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija (toliau – EBPO) 2018 metais pateikė šias rekomendacijas: programa „Globali Lietuva“ pasiekia tik nedidelę dalį diasporos ir yra per mažai finansuojama, taip pat kyla rizika, kad per daug vertinami („apdovanoti“) grįžtantys emigrantai ir nuvertinami neišvykę Lietuvos Respublikos piliečiai. Buvo pateikta nedidelė užsienio lietuvių (1294 respondentai iš 50 užsienio šalių) apklausos apžvalga.

susijusių su regionine politika:

6. Komisijos 2018 m. lapkričio 14 d. posėdyje VRM pristatė informaciją apie regionų valdymą ir savivaldos tobulinimą, diegiant atvirumo visuomenei ir partnerystės principus, priimant sprendimus. Pažymėtina tai, kad siekiant spręsti gyventojų įsitraukimo į vietos valdymą klausimus, stiprinant vietos demokratiją ir pilietinę visuomenę, parengtas Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 3, 4, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 24, 27, 29, 32, 32(1), 33, 35(1) straipsnių ir devintojo skirsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-2834, kuriuo siūloma nustatyti tinkamą gyventojų informavimą, numatant, kad gyventojams aktuali informacija būtų lengviau prieinama, kad tam tikros gyventojų grupės, kurias savivaldybių sprendimai paveiks tiesiogiai, turi būti informuojamos savivaldybės iniciatyva, taip pat, kad informaciją gyventojams savivaldybė pateiktų ne mažiau kaip trimis būdais (vienas iš jų – savivaldybės interneto svetainėje). Siekiant užtikrinti grįžtamąjį ryšį su gyventojais, siūloma nustatyti bendruosius reikalavimus, kaip

gyventojai turi būti informuojami ne tik apie numatomą konsultavimąsi, bet ir apie priimtą sprendimą dėl konsultavimuisi teikto klausimo, taip pat apie savivaldybės viešojo administravimo subjektų atliktą gyventojų nuomonės vertinimą.

7. Komisijos 2018 m. lapkričio 14 d. posėdyje Lietuvos Respublikos finansų ministerija informavo apie paskatas vietos ekonominei plėtrai ir infrastruktūrai optimizuoti ir apie tai, kad inventorizuoti nacionalinio, regioninio, savivaldybių ir teritorinio lygmens strateginio planavimo dokumentai ir sukurtas naujas modelis. Nustatant savivaldybėms iš biudžeto skiriamų lėšų valdymo ir kontrolės sistemos, apimančios siekiamų rezultatų stebėseną ir atsiskaitymą už pasiektus rodiklius, principus, keičiama investicijų (pokyčio išlaidų) valdymo ir kontrolės sistema ir dotacijų savivaldybėms deleguotų ir savarankiškų funkcijų finansavimui tvarka, sukuriant paskatas siekti funkcijų efektyvumo. Paminėtina ir tai, kad siekiant optimizuoti savivaldybių infrastruktūrą ir subalansuoti plėtros mechanizmą baigiama rengti Turto viso gyvavimo ciklo kaštų skaičiavimo metodika.

8. Komisijos 2018 m. gruodžio 5 d. posėdyje svarstant regionų kryptingos plėtros principų ir plėtros planavimo sistemos pertvarkymo klausimą, Finansų ministerija pateikė informaciją apie valstybės, regionų bei savivaldos strateginio planavimo dokumentų ir teritorinio planavimo dokumentų integravimą į bendrą strateginio planavimo sistemą. Integravimo pertvarka tikimasi sukurti bendrą nacionalinę strateginio planavimo sistemą, jungiančią erdvinio ir (ar) teritorinio ir regioninio planavimo procesus, sumažinančią ir suvaldančią strateginių dokumentų ir vertinimo rodiklių skaičių, užtikrinančią nuoseklias sąsajas tarp strateginio planavimo dokumentų ir biudžeto, stiprinančią investicijų pagrįstumą (finansuoti tik tuos projektus, kurie prisideda prie strateginių tikslų įgyvendinimo), savivaldybių bendradarbiavimą ir integruotą planavimą regionų lygiu. Šiuo metu strateginio planavimo dokumentų yra apie 290 (be regioninių), pagal naują sistemą planuojami 135 planavimo dokumentai (be regioninių). VRM informavo, kad siūloma planavimo paskui pinigus (*money based*) principą pakeisti vizijų įgyvendinimo (*vision based*) principu, t. y. kad regionai kurtų viziją ir strategiją, o valdžios institucijos kartu su savivaldybėmis, privačiais investuotojais ieškotų finansavimo šaltinių. Regiono tikslas – suformuoti tokią strategiją, į kurią norėtų ir galėtų investuoti ir viešasis, ir privatusis sektoriai. Siūloma regioninę politiką orientuoti į teritorinę sanglaudą, t. y. bet kurioje Lietuvos vietoje gyvenantis žmogus turi gauti pakankamai kokybiškas valstybės teikiamas ir privačias paslaugas, lengvai pasiekti darbo vietas. Šiuo metu siekiama nustatyti regionų specializacijos kryptis.

susijusių su verslu:

9. 2018 m. kovo 21 d. posėdyje svarstant Europos strateginių investicijų fondo ir viešojo bei privačiojo sektorių partnerystės projektų pritraukimo klausimus, Europos Komisijos atstovybė

Lietuvoje informavo, kad Lietuvoje patvirtintų operacijų bendra finansavimo apimtis pagal Junkerio plano Europos strateginių investicijų fondo iniciatyvą šiuo metu siekia 324 mln. Eur. Tikimasi, kad tai paskatins 934 mln. Eur investicijų pritraukimą. Europos investicijų bankas skyrė 295 mln. Eur finansavimą 8 patvirtintiems projektams. Kuriami produktai turi būti paklausūs rinkoje ir garantuoti pajamas. Didesnius kaip 10 mln. Eur vertės projektus finansuoja Europos investicijų bankas, o iki šios sumos – AB „Šiaulių bankas“ arba AB „Vilniaus bankas“.

10. 2018 m. rugsėjo 19 d. posėdyje Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – ŪM) Komisiją informavo apie nustatytą specialų reguliavimą dėl stambių didelės pridėtinės vertės gamybos investicijų projektų pritraukimo į Lietuvą siekiant pritraukti didelius gamybinius projektus, baterijų gamyklas ir duomenų centrus. Paskatos (finansinės), infrastruktūra (didelės teritorijos poreikis), žmogiškieji ištekliai ir procedūrų laikas – esminiai veiksniai, lemiantys stambių projektų įgyvendinimą. ŪM nustatė problemas, kylančias vykdant stambius projektus: per ilgi arba neapibrėžti terminai ir (ar) jų nesilaikymas, kintantis teisinis reguliavimas, perteklinių ir persidengiančių reikalavimų gausa, projekto kuriojančios institucijos nebuvimas (iš viso apie 40 institucijų). Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme siūloma apibrėžti stambių projektų kriterijus – stambiam investitoriui turėtų būti suteikiamas žaliasis koridorius, stambiam projektui – valstybei svarbaus ekonominio projekto statusas. Su investuotoju būtų sudaroma stambaus projekto investicijų sutartis.

11. 2018 m. rugsėjo 19 d. posėdyje ŪM Komisijai pristatė kuriamą talentų pritraukimo ir išlaikymo Lietuvoje sistemą. Pažymėtina kad, 83 proc. užsienio investuotojų (taip pat ir Lietuvos darbdaviai) teigia, kad rinkoje trūksta kvalifikuotos darbo jėgos. Vyriausybė užsibrėžė 2020 metais pasiekti 20 Pasaulio talentų konkurencingumo indekso poziciją. Tuo tikslu yra įgyvendinami 4 projektai: talentų pritraukimo padalinio įkūrimas ir įveiklinimas, aukštos kvalifikacijos specialistams pritraukti skirtos paskatų sistemos sukūrimas, į Lietuvą sugrįžusių ir atvykusių aukštos kvalifikacijos darbuotojų ir jų šeimų integravimo modelio sukūrimas ir imigracijos modelio, skirto aukštos kvalifikacijos specialistams ir jų šeimos nariams pritraukti, gerinimas.

12. 2018 m. rugsėjo 26 d. posėdyje ŪM Komisijai pristatė investuotojų pritraukimo į laisvasias ekonomines zonas (toliau – LEZ) galimybes. Investicijų pritraukimo pagrindas – žmogiškieji ištekliai ir infrastruktūra. 2017 metais Lietuvoje buvo 7 LEZ, kurių plotas – 1433 ha, ir 7 pramonės parkai (toliau – PP) (oficialų statusą turi ir Vismaliukų PP), kurių bendras plotas – 220 ha. Šiuo metu sėkmingiausias LEZ yra Klaipėdoje, nesėkmingiausias PP pavyzdys – Ramygaloje. Nors LEZ ir PP bendras plotas didelis, tačiau investicijoms tinkamai paruošto laisvo ploto liko nedaug – 28 ha LEZ ir 12,4 ha PP. Atkreiptinas dėmesys, kad 74 proc. LEZ turi visiškai neįsisavinto laisvo ploto. Atsižvelgiant į likusį plotą ir ateities poreikį, būtina užtikrinti investuotojams sklypus su išvystyta infrastruktūra, todėl ŪM siūlo plėsti esamų LEZ infrastruktūrą,

teritoriją (Kauno ir Panevėžio), steigti naujus PP (Vilniaus) ir LEZ (Alytaus) ir kitose teritorijose plėtoti infrastruktūrą. 2019–2026 metų laikotarpiu tikimasi papildomai užtikrinti 1079 ha išvystytos infrastruktūros LEZ ir PP ploto, kurį bus galima pasiūlyti investuotojams. Tai pareikalaus 237 mln. Eur. ŪM yra parengusi planą skirtingiems finansiniams šaltiniams sutelkti, rengiamas žemės sklypų katalogas.

13. 2018 m. gruodžio 12 d. Komisija buvo informuota apie įmonių ir bendrovių teisinio reglamentavimo peržiūrą, siekiant sukurti palankesnę aplinką smulkaus ir vidutinio verslo ekosistemai.

14. 2018 m. gruodžio 12 d. ŪM Komisiją informavo apie didelės ir didesnės pridėtinės vertės pramonės ir paslaugų sektorių skatinimo eksportuoti į tikslines užsienio rinkas sistemos sukūrimą ir įdiegimą.

susijusių su socialinėmis problemomis:

15. 2018 m. lapkričio 7 d. posėdyje Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija Komisijai pristatė aktyvių ir užimtumą skatinančių paramos formų plėtros planą. Pažymėtina, kad 2018 m. rugsėjo 26 d. Vyriausybė protokoliniu nutarimu pritarė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos siūlomam Užimtumo skatinimo ir motyvavimo paslaugų nedirbantiems ir socialinę paramą gaunantiems asmenims modeliui ir kad jis nuo 2019 m. sausio 1 d. būtų įgyvendinamas Alytaus miesto, Akmenės rajono, Druskininkų, Pagėgių, Panevėžio miesto ir Šilutės rajono savivaldybėse. Minėto modelio tikslas – užtikrinti aktyvios darbo rinkos politikos priemonių ir socialinės paramos suderinamumą, padidinti institucijų bendradarbiavimo veiksmingumą ir palengvinti asmens perėjimą nuo nedarbo prie užimtumo darbo rinkoje. Pristatant naują tikslinių kompensacijų mokėjimų tvarką, kuria panaikinami dideli atotrūkiai tarp tikslinių kompensacijų ir diskriminacinės nuostatos dėl amžiaus, buvo informuota, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalios Tikslinių kompensacijų ir Neįgalųjų socialinės integracijos įstatymų pakeitimai. Pristatant aktyvias ir užimtumą skatinančias paramos formas ir priemones, vykdomas jaunimo politikos srityje, buvo informuota, kad nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigalios nauja Jaunimo politikos įstatymo redakcija. Joje apibrėžta darbo su jaunimu sąvoka ir vykdymo principai, patobulinti institucijų, dirbančių jaunimo srityje, veiklos principai ir funkcijos. Kalbant apie perėjimą nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų, buvo informuota, kad savivaldybės vidutiniškai skiria tik 3 proc. biudžeto lėšų socialinėms paslaugoms. Skuodo rajono savivaldybė yra lyderė – ji skiria daugiau nei 6 proc. Teikiama kompleksinė pagalba besilaukiančioms moterims, palydimoji globa jaunuoliams ką tik palikus globos namus, laikino atokvėpio paslauga prižiūrintiems asmenį su negalia, Kauno ir Šiaulių apskrityse neįgaliesiems teikiama asmeninio asistento paslauga. Iš viso šalyje įsteigti 23 grupinio gyvenimo namai

asmenims, turintiems protinę ir psichinę negalią, iš jų 5 – vaikams. Pažymėtina, kad Vyriausybė yra numačiusi, kad iki 2020 m. vaikų globos namų Lietuvoje turi nelikti. Pristatant vyresnio amžiaus asmenų įtraukimo į darbo rinką bei savanorišką veiklą socialiniuose projektuose, šių asmenų bendrųjų gebėjimų stiprinimo planus, buvo informuota, kad pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos 8 prioriteto priemonę „54+“ įgyvendami 48 projektai, skirti sukurti palankias sąlygas vyresnio darbingo amžiaus asmenims įsitraukti į savanorišką veiklą ir ilgiau išlikti aktyviems darbo rinkoje.

16. Komisijos 2018 m. lapkričio 7 d. posėdyje ŪM pristatė rengiamą socialinio verslo plėtros programą. Socialinių įmonių įstatyme įteisintas tik toks socialinio verslo užimtumo modelis, kai socialinės įmonės statusą turinčios įmonės įdarbina tikslinėms grupėms priklausančius asmenis, praradusius profesinį ir bendrąjį darbingumą, ekonomiškai neaktyvius, negalinčius lygiomis sąlygomis konkuruoti darbo rinkoje. Taip kiti socialinio verslo modeliai lieka neįteisinti ir neplėtojami, o valstybės pagalba teikiama tik vienam iš galimų socialinio verslo modelių. Rengiamo Socialinio verslo plėtros įstatymo, kurio projektas rengiamas, paskirtis – nustatyti socialinio verslo subjekto sampratą, veiklos kriterijus, siekiamo socialinio poveikio sritis, socialinio verslo subjekto statuso suteikimo ir netekimo tvarką, taikomas valstybės ir savivaldybių paramos formas. Įstatymu būtų skatinama socialinio verslo, kaip galimybės versliais būdais spręsti visuomenės socialines problemas, plėtra.

17. Komisijos 2018 m. gruodžio 5 d. posėdyje Socialinės apsaugos ir darbo ministerija pristatė EBPO parengtų Lietuvos darbo rinkos ir socialinės politikos peržiūros rekomendacijų įgyvendinimo priemones, kurios suskirstytos į 4 dalis: darbo rinkos įtraukties skatinimas, skurdo ir pajamų nelygybės mažinimas, efektyvi pagalba darbo ieškantiems asmenims, išeivijos ir grįžtamosios migracijos politikos tobulinimas. Siekiant įtrauktesnio darbo rinkos kūrimo numatytos efektyvios darbo santykių stebėsenos, šešėlinės ekonomikos mažinimo ir dėmesio tarptautiniam transporto sektoriui priemonės. Dėl skurdo ir pajamų nelygybės mažinimo numatytas pajamų politikos tobulinimas, socialinės paramos adekvatumo didinimas ir socialinės atskirties bei vyresnio amžiaus asmenų skurdo mažinimas. Dėl pagalbos darbo ieškantiems asmenims numatytos priemonės efektyvesnei aktyvios darbo rinkos poreikio sistemai diegti, darbo rinkos valdymui tobulinti, kokybiškiems mokymams darbo ieškantiems asmenims organizuoti. Siekiant tobulinti išeivijos ir grįžtamosios migracijos politiką numatytos šios priemonės: programa „Globali Lietuva 2020–2030“ ir jos įgyvendinimo planas, reikiami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai ryšiams su diaspora stiprinti ir grįžtamajai migracijai skatinti, nauji ekonominiai ryšiai ir investicijas į Lietuvą skatinančios priemonės, kuriose dalyvautų Lietuvos diaspora, ir Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 m. įgyvendinimo priemonių planas.

Dėl Komisijoje svarstytų kitų klausimų:

1. 2018 m. kovo 14 d. posėdyje Komisija pritarė 2017 m. Komisijos ataskaitai ir pateiktam Komisijos darbo planui Seimo pavasario sesijoje (IV).

2. 2018 m. rugsėjo 19 d. posėdyje Komisija bendru sutarimu pritarė Komisijos darbo planui Lietuvos Respublikos Seimo rudens (V) sesijoje.

3. 2018 m. kovo 28 d. Komisijos posėdyje svarstant EBPO ekspertų atliktos Lietuvos darbo rinkos, socialinės ir migracijos politikos peržiūros ataskaitos išvadas ir rekomendacijas, nutarta vėliau svarstyti nustatytas įgyvendinimo priemonės pagal EBPO parengtas Lietuvos socialinės ir darbo rinkos politikos peržiūros rekomendacijas.

4. Bendrame Komisijos ir Priklausomybių prevencijos bei Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos 2018 m. balandžio 25 d. posėdyje Žmogaus studijų centro prezidentas pristatė atlikto Lietuvos emocinės būsenos tyrimo rezultatus. Pranešėjo teigimu, žmonėms svarbiausia – socialinis saugumas, tačiau „nesame sukūrę pamatinių žmones vienijančių ir bendram darbui, ateičiai telkiančių prielaidų, nesame sukūrę ir sąmoningai nekuriamo emocinių ir kitų priežasčių, kad jaunimas sietų savo ateitį su Lietuva“. Akcentuota, kad emigracijos problemos sprendimas – gyvenimo Lietuvoje patrauklumo „pardavimas“ Lietuvos piliečiams ir pasididžiavimo jausmo Lietuva puoselėjimas, piliečių, ypač jauniausių, reikalingumo šaliai jausmo vystymas.

5. Komisijos 2018 m. gegužės 23 d. posėdyje Lietuvos darbdavių konfederacijos generalinis direktorius pristatė tris idėjas, kurios prisidėtų mažinant migraciją: profesinės pensijos, įmonių socialinių iniciatyvų skatinimo įstatymo priėmimas ir darbdavių sugrąžinimas į Lietuvą.

6. 2018 m. birželio 20 d. posėdyje Komisija savo pirmininku išsirinko Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos narį Bronių Markauską.

Komisijos pirmininkas

Bronius Markauskas